

Мешендік өнер - жалпы дақылды.

Қазақ ауыз әдебиетінің ерекше бір жанры - Мешендік өнер. Халқымыздың дақылдығының үзгісі Мешендік сөздер - жасырлар байы жалпы сынынан ерекшеленіп өткен құнды мұра, асыл қазына. Мешендік өнеріне ерте замандардан-ақ, үлкен мән берілген. Мешендік өнерді шығып тілінде риторика деп атайды. Риторика - сендіре білу, яғни тыңдаушының санасына, сезіміне жер ету, ықпал жасау. Бұл өнердің падишасы тарихи және тірлікпен тығыз байланысты. Мұнда риторика өнердің падишасы болып саналған. Мешендік сөз - қарақтың жанымен бітісіп, қанымен қайнасып жатқан ұзын. Жатырлар жасыр, тарихи аңыздар, жүйсік, күйсік өнер, айтыс - жалпы қазаққа тән ұлттық ерекшеліктердің бәрі осы ұзынмен астасып жатыр. Мешендік сөздер мән-мағынасының тереңдігімен ғана емес, сондай-ақ тақырыбының көңдігімен де ерекшеленеді. Мешендер сөзі - халқымыздың тілдік қазынасы. Ол көркем әдебиетіміздің қалыптасып дамуына белгілі дәрежеде үлес қосқан ақын жырғаулардың арнау, толғау сөздеріне ұқсас болып келеді. Ел қалың ағартқан ерлері, сөзін сөйлеген, әділін айтқан мешендері, білімпаз бәйбішесі барды. Бұл - халықтың көкейіндегісін айтқан, айып жарыққа шығарған әділет жаңшысы.

Қазақ мешендік өнері - қазақ халқының атадан ба-
лаша мирас болып келе жатқан сөз байлығының, сөз құна-
рының негізінде бүтін бір ұлттың суырып салмалық қасие-
тін байына дарытқан, күрделі тарихи, саяси-әлеуметтік
мәселелерді мешкенде белгі рол атқарған, халық қадесіне
жаратам сипаттағы өнер. Мешендіктен